

**Programma van maatregelen bij Archeologienota :
Schouwkensstraat, 2030 Antwerpen
(prov. Antwerpen)**

Robby Vervoort
Freelance Senior Archeoloog
Borgerhout, december 2017

Titel

Programma van maatregelen bij Archeologienota:
Schouwkenstraat,
2030 Antwerpen (prov. Antwerpen)

Auteur

Robby Vervoort

Opdrachtgever

Torfs Renting NV

Projectcode

2017L200

Plaats en datum

Borgerhout, december 2017

Reeks en nummer

RVFSA-Rapport, 40

Inhoud

1. Technische fiche/administratieve gegevens	3
2. Inleiding	6
3. Onderzoeksvragen.....	6
4. Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied	7
5. Programma van maatregelen.....	7

1. Technische fiche/administratieve gegevens

Naam site

Antwerpen, Schouwkensstraat
(17-ANT/SCH-2017L200)

Ligging

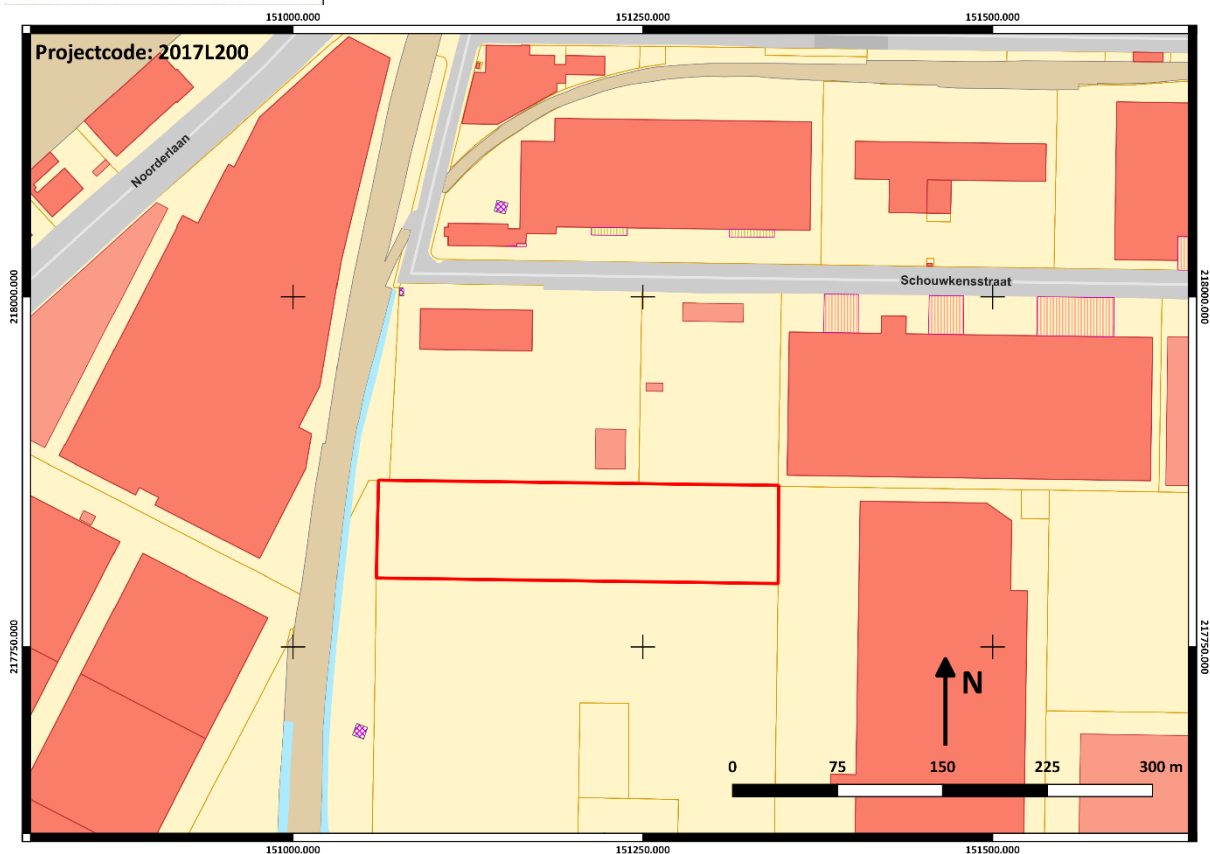
2030 Antwerpen,
Schouwkensstraat 10

Kadastrale gegevens

Gemeente Antwerpen,
Antwerpen 15^{de} AFD, sectie D
Perceelnrs projectgebied: 271/7M

Bounding Box

X 151059,8 Y 217869,3
X 151058,5 Y 217799,6
X 151346,6 Y 217865,2
X 151346,0 Y 217795,5



Figuur 1:Kadasterkaart met aanduiding onderzoeksgebied¹

Onderzoek

Archeologisch en geschiedkundig bureauonderzoek

Projectcode

2017L200

Opdrachtgever

Torfs Renting NV

Contactpersoon opdrachtgever

Bert Huyben
Studiebureau BLC² bvba

Uitvoerder

Robby Vervoort. Freelance Senior Archeoloog. Research
& Consultancy.

Erkend archeoloog

Robby Vervoort OE/ERK/Archeoloog/2016/00126

Nummer wettelijk depot

¹ www.geo.onroenderfgoed.be

Niet van toepassing

Termijn

20-21 december

Geplande ingreep

Aanleg logistiek park met verharding, verlichtingspalen en nutsvoorzieningen voor de afvoer en de opslag van water.

Geldende wetgeving en voorwaarden

Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014. De nota werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 3000m² of meer en de geplande bodemingrepen meer dan 1000 m² bedragen, zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en is gelegen buiten een zone waarop lagere oppervlaktecriteria van toepassing zijn.

Randvoorwaarden

nvt

Doelstelling

Het doel van deze archeologienota is om via de tot op heden beschikbare bronnen (bureauonderzoek) na te gaan wat het archeologische potentieel van het projectgebied is, wat de mogelijke bedreigingen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief, en hoe hiermee dient omgegaan te worden.

Vraagstelling

- Wat is de landschapshistoriek van het projectgebied?
- Welke archeologische sites zijn gekend in of nabij het projectgebied?
- Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische en cultuurhistorisch potentieel van het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken?

- Levert het huidige bronnenmateriaal voldoende info op?
Zo neen, is er een vervolgonderzoek nodig en welke methode levert het meeste informatie op?

Thesaurus

Archeologienota met beperkte samenstelling, bureauonderzoek.

2. Inleiding

Deze archeologienota met beperkte samenstelling heeft betrekking de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning te 2030 Antwerpen, Schouwkensstraat. De archeologienota heeft een beperkte samenstelling gezien de aard van de geplande bodemingrepen en de locatie van het projectgebied in de haven van Antwerpen op de rechteroever van de Schelde. Een zone die gekenmerkt wordt door de aanwezigheid van een dik pakket opgespoten aarde die het eventueel aanwezige bodemarchief afdekt.

3. Onderzoeksvragen

- *Wat is de landschapshistoriek van het projectgebied?*

Het projectgebied is gelegen op de rechteroever van de Schelde in de alluviale poldervlakte. Dit gebied werd sinds het midden van de 20ste eeuw echter omgevormd tot havengebied en wordt heden gekenmerkt door industriële en haveninfrastructuur. Ten tijde van de havenuitbreiding werd het volledige landschap ter hoogte van het projectgebied bedekt onder een pakket opgespoten grond van minstens 4 meter dik. Alle sporen van het oorspronkelijke landschap en de oorspronkelijke bodem werden hierbij afgedekt en aan het oog onttrokken.

- *Welke archeologische sites zijn gekend in of nabij het projectgebied?*

Het projectgebied bevindt zich ten zuidoosten van de verdwenen polderdorpen Oorderen en Wilmarsdonk en ten zuidwesten van de dorpskern van Ekeren.

- *Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische en cultuurhistorisch potentieel van het terrein?*

Gezien de ligging van het projectgebied in een zone afgedekt met dikke pakketten opgespoten aarde, kan verwacht worden dat eventueel aanwezig archeologische erfgoed sinds het midden van de 20ste eeuw grotendeels beschermd is voor bodemingrepen en een hoog potentieel op goede bewaring heeft. Ook werd gezien de periode waarin de zone werd bedekt met slib, nooit veel of nagenoeg geen archeologisch onderzoek uitgevoerd in deze regio. Eventueel aanwezige archeologische resten hebben dus een groot potentieel tot kennisvermeerdering.

- *Wat is de impact van de geplande werken?*

De werken hebben geen impact op het eventueel aanwezige bodemarchief daar ze enkel in de pakketten opgespoten aarde plaatsvinden. De pakketten kwamen tot stand vanaf het midden van de 20ste eeuw bij het uitgraven van de dokken tijdens de havenuitbreidingsfase.

- *Levert het huidige bronnenmateriaal voldoende info op? Zo neen, is er een vervolgonderzoek nodig en welke methode levert het meeste informatie op?*

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan besloten worden dat de werken geen impact zullen hebben op het aanwezige bodemarchief en dat er diensgevolge geen bijkomende onderzoeken vereist zijn.

4. Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied

Gezien de ligging van het projectgebied in een zone die sinds het midden van de 20^{ste} eeuw bedekt is door een dik pakket opgespoten aarde en er nagenoeg nog geen archeologisch onderzoek in de regio werd uitgevoerd, kan besloten worden dat eventueel aanwezige archeologische resten sowieso een potentieel tot kennisvermeerdering hebben, gezien de lage graad van archeologische kennis omtrent het projectgebied. De afdekking met een dik pakket aarde heeft het potentieel het al dan niet aanwezige archeologische erfgoed grotendeels te vrijwaren voor recente versturende bodemingrepen.

5. Programma van maatregelen

Er werd een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem uitgevoerd, dat aangeeft dat er geen bijkomende maatregelen meer nodig geacht worden in het kader van de geplande werken. Al het vooronderzoek dat noodzakelijk is om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aanwezigheid en waarde van archeologisch erfgoed werd uitgevoerd.

De impact van de geplande werkzaamheden werd getoetst aan de gekende reeds verstoorde en reeds onderzochte zones, de gekende geologische, bodemkundige en ecologische kenmerken en de gekende archeologische en historische waarden (zie verslag van resultaten van het vooronderzoek).

Belangrijk in de afweging van de noodzaak voor verder vooronderzoek zijn de aanwezige opgespoten pakketten aarde en het feit dat de bodemingrepen geen impact hebben op het al dan niet aanwezige archeologische bodemarchief.

Naar aanleiding hiervan zijn geen verdere maatregelen vereist. Daarom wordt geen programma van maatregelen opgemaakt. Deze beslissing steunt op onderstaande redenering.

De afweging of verder vooronderzoek noodzakelijk is, gebeurt op volgende wijze:

Na iedere fase in het vooronderzoek volgt verder vooronderzoek, zonder ingreep in de bodem of met ingreep in de bodem, indien op basis van de reeds uitgevoerde fase(s) van het vooronderzoek onvoldoende informatie gegenereerd is om:

- *de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende te staven*
Hoewel niet kon aangetoond worden dat er zich geen archeologische resten in het projectgebied bevinden, kon wel voldoende worden aangetoond dat deze resten niet zullen worden verstoord door de geplande werkzaamheden.
 - *een gemotiveerde uitspraak te doen over het al dan niet moeten nemen van maatregelen*
Gezien het feit dat de werken geen impact hebben op het al dan niet aanwezige archeologische erfgoed, dienen geen verdere maatregelen genomen te worden.
 - *een plan van aanpak voor een archeologische opgraving op te maken*
Er dient geen archeologische opgraving plaats te vinden in het projectgebied.
 - *een plan van aanpak voor een behoud in situ op te maken*
Er dient geen plan van aanpak gemaakt te worden voor een eventueel behoud in situ.
- Op basis van het uitgevoerde vooronderzoek kunnen we besluiten dat er voldoende informatie is gegenereerd om een te bekrachtigen archeologienota op te maken die het ontbreken van potentieel op kennisvermeerdering ten gevolge van de geplande werkzaamheden afdoende staft.